

lepa so Tvoja prebivališča, o Gospod vojskinih trum". Altarje in pridružnico je napravil g. Čuček prav lepo in okusno; za česar voljo se cerkvenim predstojništvom priporoča. Pri veselem obedu v farovžu so se slišale razne mične zdravice, med katerimi je o č. g. kanoniku Kosarju izrečena, kateri zaradi bolezni niso mogli priti, vsem jako dopadla. Konečno izreče cerkveno predstojništvo č. g. kanoniku Hergu, prof. Ribarju in č. gg. duhovnom za trud, vsem dobrotnikom pa za mile darove hvaležno: „Bog plati na veke!“

Iz Ljutomera. (Čujte, kaj žganje dela!) V lepi tukajšnji okolici so se žalibog ljudje lotili piti smrdljivi spirit, in nič ne pomislijo na žalostne posledice te strupene pijače. Kdo bi zamogel vse nezgode, ki jih prinese žganjepitje prebrojiti? Koliko jih živi po norišnicah, žganje jim je možgane skuhalo; koliko jih hira na telesu, kakor senca se vlačijo; koliko jih uboža, otroci kruha stradajo in napol oblečeni hodijo, oče pa pri frakeljnu žganja poseda, in težko zaslužene krajcarje zapravlja; koliko hramov, celo srenj je smrdljivo žganje v nesrečo spravilo! In vendar ga srkajo stari in mladi, možje in žene, kakor slepi in gluhi grejo v časno in dušno nesrečo. Vidijo mnogo-krat, kako grenka je zadela enega ali drugega žganjepiveca, pustiti pa nečejo žgeče pijače, pijejo jo, če bi tudi živa smrt v kozarcu sedela. Bojim se, da za kakih 50 let ne bo več najti zalega fanta, kakoršnji so do zdaj bili. Mesto teh bodo same pokveke in buteljni. Skušnja to uči. Kjer se ljudje z žganjem pobratijo, na duhu in telesu pojemati začno, in nesreča se med žganjepivci najraje zdržava. To vidimo tudi iz te-le prigodbe. Na kvaterno soboto tega meseca so delavci v logu na Grizeršaku bukve za drva podirali. Eden delavec se je mesto zajuterka žganja napil. Drevo so močno podsekali, začelo je pokati, tovarši unega opominjajo in svarijo, naj beži, on pa se jim posmehuje, poskakava, ter pravi: še zamorem preje firtelj žganjice izpiti, kakor bo drevo padlo, v tem trenutku pa zahrešči, bukev se podere, žganjičarja zasači, ter mu nogo pri kolenu zdrobi, za kake ure potem umrje. Žganje ga je potegnulo pod grudo. Žganjičarji zapomnite si to!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Ministerski predsednik, grof Taaffe, je bil v vratu vžbolel, ali kakor se nanašanja, odlegla mu je bolezen že precej. — Za Dalmacijo imenovali so svetli cesar fml. Ljud. barona Cornarota za ces. kr. namestnika. Hrvatoma bo težko ugajal, kajti po svojem rodu je Vlah, ti pa po navadi niso prijatelji Hrvatov. — Da deželni zbor v Gradcu ne gleda toliko na koristi dežele, kolikor pa na želje pretira-

nih Nemcev, to se razvidi zopet iz resolucije, katero mu hoče odsek za poduk nasvetovati. Nič manj, kakor popolno ponemčenje slovensk. ljudstva se v njej zahteva; ultranemško društvo v Gradcu se je navlašč za to bilo uni den zbralo ter je tako početje z vso germansko oholestjo od dež. zbora terjalo. Vidi se lahko, kdo je to zborovanje velel. V soboto so se vsi deželni zbori razšli in začelo se jim bo zborovanje, kjer se to, kakor n. pr. Dalmaciji, še sploh ni sklenilo, dne 7. januarja prihodnjega leta. — V Kranjskem dež. zboru gre delo brzo naprej in posebnih težav dež. odbor ni v tem tjeđnu našel, ter je svoje predloge skorej brez izjeme dognal, kakor jih je sestavil. Zanima se posebno tudi za govedorejo; ta je v obče in še za druge slov. pokrajine velike važnosti. Tudi za vravnanje vodá so se dobri ukrepi vzprejeli. — Nemci na Koroskem so že znano brezobzirni. Slovencev ne poznajo, če jih niso v stanu grditi. Toda so tudi zoper konservativne Nemce brezobzirni, to so z nova pokazali, ko je bilo za to v dež. zboru šlo, ali se naj daje podpora koroškim dijakom v Gradcu ali ne. Posl. gosp. Einspieler je rekel, da mora letos zoper podporo glasovati, ker so dijaki sami pokazali, da jim je ni treba. Če v adventu dajejo plese, je to znamenje, da imajo denarja, pa da ne poznajo cerkvene zapovedi. Liberalni gospodje so na to dijake tako zagovarjali, da je celo škotu dr. Funderju zamrzelo, ter so z nevoljo odšli. — V Zagrebu so obsodili dr. D. Starčeviča na tri mesece težke ječe ter mu vzeli čast doktorja pa pravico odvetništva; ravno tako sodbo so izrekli čez dr. Gržanića, oba za to, ker sta bila bana Hedervaryja s silo izgnala iz dež. zbora. — Nemci na Českem so, če je mogoče, še par stopinj huji, kakor naši nemški ali polu-nemški petelinje. Tudi njim ne diši učiti se českega jezika, v tem pa se jezé, če dobi kako mesto, na katerem je treba znanja obeh jezikov, nemščine in češčine, kak Čeh. Kar tedaj javkajo ali že v deželnem zboru v Pragi ali pa po svojih časnikih čez zateranje nemštva, to obsojuje le njih. njih duševno lenobo. — Moravski Nemci imajo v dež. zboru večino in ovržejo radi vsako volitev, katera jim ni po volji. Letos bi bili radi izvolitev c. kr. namestnika, grofa Schönborna, ovrgli in v resnici so veliko protestov zoper njo zbornali, ali sedaj so že v tem krotkeji postali, menda so jih protesti sami prepričali, da se je bila izvolitev pravilno godila. Kakor se čuti, volitve ne bodo ovrgli. — Poljaki so jeli z Rusini milše ravnati in so izmed njih enega v dež. odbor izvolili. To je lepo znamenje. Naj bi tako prijenljivost le drugod še posnemali. — Na Dunaju, v spodnjeavstrijskem dež. zboru je ni zaslediti. Čehi, katerih je morebiti 100.000 v Beču, niso do novjših časov imeli tam česke šole. Pred dvema letoma so si jo na

lastne stroške naredili. Strašna buka je tam zavoljo nje bila nastala in še sedaj se ni vlegla, kajti v deželnem zboru se terja od te šole, da bi še celo s stariši učencev ne smela se česčine posluževati. To pravi pa se toliko, kakor iz česke šole narediti nemško.

Vnanje države. Na Balkanu biva sedaj vojaška komisija evropskih velesil. Izid konferencije poročevalcev istih vlad bil je začetek vojske, kaj bo pa izid te nove komisije, še je zmerom dvomljivo. Če je resnica, da je Avstrija za to, naj se Srbi umaknejo iz Vidinskega okraja, potem se razpor med Srbi in Bolgari lahko poravna kmalu, sicer pa se utegne stvar delje časa plesti. Vreme še ne dopušča boja, sicer ste pa obe stranki že bili blizu, da se na novo ne zgrabite. V Pirotu, ki so ga Bolgari zasedli, je tak mraz, da umrje 30 do 40 vojakov na dan. V poned., dne 21. t. m. se je premirje sklenilo, trpi pa do 1. marcija. — V Belem gradu so prišli baje neki zaroti na sled, čije namen je bil kralja Milana umoriti pa črnogorskega kneza Nikico sklicata za kralja združenih dežel Srbije, Črnogore, Bosnije pa Hercegovine. Kaj še neki več! — Bolgarski knez pojde v kratkem v Petrograd na dvor ruskega cara, da se z njim spravi, kajti bil je zoper carjevo voljo združenje vzhodnje Rumelije z Bolgarijo vsprejel. — Vlaha ali Italijani žen-jejo radi, kjer so drugi sejali in mogoče je, da bi tudi vsled bolgarske pa srbske vojske radi kaj ujeli, toliko so že dosegli, da je njih poročevalec, nek Cerroni, predsednik v mednarodni komisiji, ki ima nalogo, to nesrečno vojsko končati. Doma, v Italiji so v vednih prepirih, pride jim tedaj le prav, če se morejo s čem, kar so drugod pridobili, pobahati. — Francozi ne pridejo iz svojih volitev, kajti ali imajo že volitve ali pa se o njih prepirajo; skorej je to znamenje, da bi tudi oni radi kaj zunaj v drugih deželah pridobili, naj bi tako framasoni ležje doma na tihem — lovili. — Na Angleškem lovi sedaj Gladstone Irce in obeta jim v ta namen celo lastni dež. zbor, naj bi le oni z njim v drž. zboru držali. Parnell, vodja Ircev, je pameten mož in zato upamo, da bo to le storil, če bo videl, da bi tako kazalo za katoliške Irce. — Kolera se zopet oglašča. Iz Mletek se brzojavi, da je ondi vnovič nekoliko ljudi za to strašno boleznijo umrlo, med temi je tudi žena posl. Bassecourta. — V Sudanu, kjer je razsajal kedaj Mahdi, razsaja pa sedaj njegova drhal in dela Angležem velike preglavice.

Za poduk in kratek čas.

Gregor Jož. Plohel, doktor bogoslovja, dekan in nadžupnik Ptujski.

(Dalje.)

Ko je Gregor Plohel stopil v 64. leto svoje dobe, začel je nevarno bolehati, in tako je želel, znebiti se vse skrbi gledé obširnega gospodar-

stva in odložiti vsa župnijska in dekanijska opravila. — V dopisu do prečast. škofištva, dné 19. dec. 1793, ki smo ga že večkrat omenili, tako prosi: „Zavoljo svojega telovnega bolehanja, ki se vedno hujša, da bi se obvaroval še boljše nevarnih napadov, in podaljšal leta svojega življenja, sem trdno sklenil vse zemljišče dati v najem, in odložiti vse gospodarske in podložnijske skrbi, in zato napraviti pravilno pogodbo z Ivanom Nep. Lajcendorferjem, dekanom pri sv. Barbari v Halozah. — Ker pa je gospodarstvo le ena polovica mučnih skrbi, srčno želim, naj se tudi župnijska in dekanijska opravila zgoraj imenovanemu gospodu izročijo, in Ivan Lajcendorfer za oskrbnika te obširne okrožne dekanije postavi.“ Ob enem prosi pri tej priliki naš Gregor prečast. škofištvo, naj ga izvoli predložiti, da bo od Njegovega Veličanstva z naslovom častnega korarja odlikovan. — Kak vspeh je imela njegova prošnja, ne vemo, pa toliko je gotovo: da častni korar ni bil; taka odlikovanja so v tistih časih slovenski duhovniki, če tudi tako odlični, menda jako redkokrat prejeli. Naj še omenimo, da ga je škofištvo že dne 13. junija 1769, ko je nadžupnik postal, imenovalo pravega konsistorialnega svetovalca s pravico, v škofijskem svetovalstvu imeti sedež in glas.

Najlepši spominek pa si je postavil naš blagi rojak sé svojim poslednjim sporočilom z dné 1. marca 1800.

Preobširno bi bilo celo to reč tukaj na drobno razpravljati in navesti vse tiste osebe po imenu, katerih se je Plohel v svojem sporočilu spomnil; da spoznamo njegovo blago srce, bo dovolj očividno iz naslednjih povzetkov iz tega 2 poli obsegajočega testamenta. — Ko je priporočil svojo dušo usmiljenju božjemu in vse lepo vredil gledé svojega pokopa, misli najpopred na svojo župno cerkev sv. Jurija v Ptuj, in tudi na sv. Marjeto niže Ptuja, kjer je bil pastirovati začel. Tu pa tam ustanovi svete meše; v Ptuj še zraven obletnico za-se in svoje sorodnike. Za cerkveni strešni stol pri sv. Marjeti, pravi, sem že odposlal 745 gl., če bi znabiti ne bilo zadosti, naj še se iz mojega premoženja doplača 255 gld. Ptujski župni cerkvi je odločil za njene potrebščine in nov veliki oltar 24 stotin. Lastninske vinograde je imel v Ljutomerskem okraju na Brebrovniku in Stanovšaku, menda od svojih starišev, in na Ptujskem vrhu; te je sporočil svojim sorodnikom. Nobenega ni pozabil, tudi svojih služabnikov ne, od svojega uradnika Ivana Gabernika do poslednjega hlapca in dekle; vsak je sprejel svoj dar. Nekateri stari, ki znabiti dalje ne bodo mogli služiti, kakor je djal naš Gregor, prejeli so velikodušno podporo za celo ostalo življenje. — Da tudi svojih revnih podložnikov ni pozabil, smo že omenili. (Konec prih.)